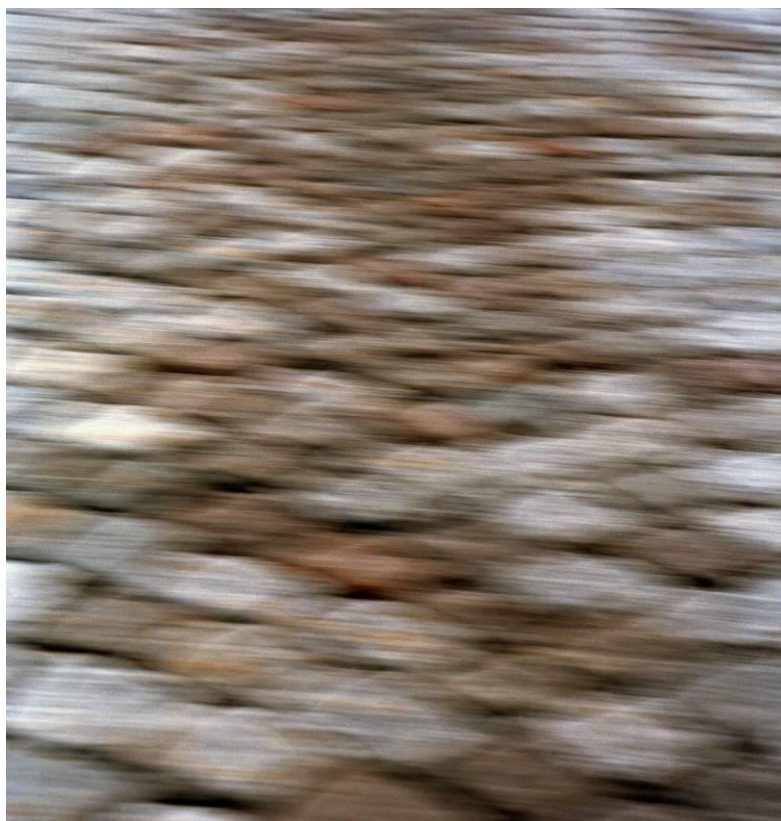

MILJÖKRAV VID UPPHANDLING AV ENTREPRENADER
ÖVERENSKOMNA MELLAN GÖTEBORGS, MALMÖ OCH STOCKHOLMS STAD SAMT
TRAFIKVERKET

Förutsättningar och tillämpning

Dessa krav syftar till att åstadkomma kostnadseffektiv miljönytta vid entreprenaders genomförande. Kraven har överenskommit mellan Göteborgs, Malmö och Stockholms Stad samt Trafikverket och gäller alla upphandlingar av entreprenader som görs av dessa organisationer.

Kraven gäller entreprenörens organisation och den verksamhet som entreprenören bedriver på uppdrag av beställaren. Kraven gäller också samtliga underentreprenörer, i alla led, och deras organisationer och den verksamhet som underentreprenörerna bedriver inom ramen för utförarens verksamhet på uppdrag av beställaren. Avvikelser från kraven innebär påföljd i relation till avvikelsernas art och konsekvens. Den entreprenör som tecknar avtalet med beställaren är i sin tur ansvarig för att eventuella underentreprenörer efterlever kraven och är därmed även den part som krav kommer att riktas mot vid en eventuell avvikelse.

Kraven är generella minimikrav och täcker således inte alla miljöfrågor som hanteras under en entreprenad. Ytterligare krav som föranleds av lokala eller organisationsspecifika förutsättningar tillkommer.

Metod- och teknikutvecklingen pågår ständigt. Beställaren är öppen för förslag som kan ge än större miljönytta eller sänka kostnaderna för hur miljönyttan kan nås.

Om entreprenören har utvecklingsalternativ som minskar miljöpåverkan, ska entreprenören ta initiativ till en diskussion med beställaren om detta.

Beställaren kan i undantagsfall medge avsteg från kraven i situationer där miljönyttan av en strikt tillämpning av kraven inte står i rimlig proportion till de kostnader detta medför. Detta är dock inte tillämpligt vad gäller kravet på kemiska produkter.

Systematiskt miljöarbete

Entreprenören ska bedriva ett systematiskt miljöarbete. Detta innebär att det ska finnas:

1. Miljöpolicy

- som är daterad och antagen av ledningen
- som anger vad i verksamheten som påverkar miljön mest
- som innehåller ett åtagande om ständig förbättring

2. Beslutade mål och åtgärder för att nå förbättringar avseende miljöpåverkan och när dessa ska genomföras

3. Rutiner för

- uppföljning av miljöarbetet
- avvikelser, korrigerande och förebyggande åtgärder
- personalens kompetensförsörjning med avseende på miljöhänsyn och energibesparing

Avvikelse från kravet anses föreligga om:

Det under kontraktstiden konstateras att entreprenören saknar delar av ett systematiskt miljöarbete som det definierats i de tre punkterna i kravet.

Miljöplan

Entreprenören ska senast vid entreprenadens startmöte för beställaren presentera en skriftlig objektsanpassad miljöplan. Följande punkter ska minst finnas med i denna:

1. Namngiven miljöansvarig för entreprenaden.
2. En beskrivning av hur miljökrav kommer att hanteras och uppnås inom uppdraget.
Följande ska behandlas:
  - a) Generella miljökrav (kraven i detta dokument samt eventuella tillkommande generella krav).
  - b) Objektsspecifika miljökrav, inklusive tillämpliga krav i miljölagstiftningen.
  - c) Entreprenörens mål och åtgärder inom ramen för sitt systematiska miljöarbete.
  - d) Hur miljöplanen kommuniceras med berörda så att de kan hantera de miljöaspekter och miljörisker som arbetsuppgiften kräver samt vem som ansvar för detta.
3. En beskrivning av entreprenadens energianvändning där följande ska behandlas:
  - a) Vilken typ av energi som bedöms användas i entreprenaden samt en uppskattning om använda mängder.
  - b) Hur entreprenören tänker spara energi i entreprenaden och en uppskattning av besparingspotentialen.

När beställaren avgör att miljöplanen håller tillräcklig kvalitet för att arbetet ska påbörjas, dokumenteras detta, exempelvis som en mötesanteckning.

Entreprenören ska under entreprenaden följa miljöplanen och anmäla eventuella avsteg från denna till beställaren.

Avvikelse från kravet anses föreligga om:

Miljöplanen saknas eller har brister så att kontraktsvillkoret inte uppfylls.
Avsteg från miljöplanen sker utan att detta anmälts till beställaren.

Drivmedel

Dieselbränsle och bensin ska uppfylla kraven för miljöklass 1 eller likvärdigt.

Alkylatbränsle ska användas för bensindrivna motorer i de fall dessa inte är försedda med katalytisk rening. För tvåtakts bensinmotorer som saknar katalysator ska biologiskt nedbrytbar tvåtaktsolja användas.

Bränslen som bidrar till minskad energiåtgång och/eller förbättrad miljöprestanda men som inte till alla delar uppfyller kraven för miljöklass 1 kan få användas efter överenskommelse med beställaren.

Avvikelse från kravet anses föreligga om:

Drivmedel som inte är tillåtet används inom entreprenaden.

Lätta fordon (totalvikt under 3,5 ton)

Personbilar med högre emission av CO₂ än 200 g/km ska inte användas.

Lätta lastbilar med högre emission av CO₂ än 250 g/km ska inte användas.

Lätta fordon äldre än 10 år ska inte användas.

Avvikelse från kravet anses föreligga om:

Fordon som inte uppfyller kontraktsvillkoret påträffas.

Tunga fordon (totalvikt över 3,5 ton)

Tunga fordon ska uppfylla Euro III. Senare Euro-krav är också tillåtna.

Skärpta krav i känsliga områden

Tunga fordon ska uppfylla Euro IV. Senare Euro-krav är också tillåtna.

I och omkring områden där MKN för utomhusluft hotar att överskridas gäller skärpta krav. Beställaren anger i förfrågningsunderlaget om så är fallet. För entreprenader som utförs i Göteborgs, Malmö och Stockholms kommun gäller denna kravnivå alltid oavsett beställare.

Krav i upphandlingar som görs från och med 2014:

Tunga fordon ska uppfylla Euro IV. Senare Euro-krav är också tillåtna.

Skärpta krav i känsliga områden

Tunga fordon ska uppfylla Euro V. Senare Euro-krav är också tillåtna.

Avvikelse från kravet anses föreligga om:

Fordon som inte uppfyller kontraktsvillkoret påträffas.

Arbetsmaskiner

Arbetsmaskiners motorer som omfattas av EU:s regelverk ska uppfylla Steg I. Senare Steg-krav är också tillåtna.

Arbetsmaskiners motorer som inte omfattas av EU:s regelverk får vara högst 10 år gamla.

Skärpta krav i känsliga områden

Arbetsmaskiners motorer som omfattas av EU:s regelverk ska uppfylla Steg II. Senare Steg-krav är också tillåtna.

Arbetsmaskiners motorer som inte omfattas av EU:s regelverk får vara högst 6 år gamla.

I och omkring områden där MKN för utomhusluft hotar att överskridas gäller skärpta krav. Beställaren anger i förfrågningsunderlaget om så är fallet. För entreprenader som utförs i Göteborgs, Malmö och Stockholms kommun gäller denna kravnivå alltid oavsett beställare.

Krav i upphandlingar som görs från och med 2014:

Arbetsmaskiners motorer som omfattas av EU:s regelverk ska uppfylla Steg II. Senare Steg-krav är också tillåtna.

Arbetsmaskiners motorer som inte omfattas av EU:s regelverk får vara högst 10 år gamla.

Skärpta krav i känsliga områden

Dieseldrivna arbetsmaskiners motorer som omfattas av EU:s regelverk ska uppfylla Steg IIIA. Senare Steg-krav är också tillåtna.

Bensindrivna arbetsmaskiners motorer som omfattas av EU:s regelverk ska uppfylla Steg II. Senare Steg-krav är också tillåtna.

Arbetsmaskiners motorer som inte omfattas av EU:s regelverk får vara högst 6 år gamla.

Avvikelse från kravet anses föreligga om:

Arbetsmaskin med motor som inte uppfyller kontraktsvillkoret påträffas.

För maskin som används mycket sparsamt och som har en lång ekonomisk livslängd kan undantag tillåtas från krav om beställaren så medger. Följande maskiner ska inte komma

i fråga för undantag: Dumprar, traktorer, hjullastare, grävlastare, band- och hjulgrävare, kompaktlastare och minigrävare.

Kemiska produkter

Märkningspliktiga kemiska produkter som avses användas i entreprenaden ska granskas av beställaren innan användning. Ansökan om detta ska göras till beställaren.

Vilka märkningspliktiga kemiska produkter som undantas från kravet om granskning styrs av respektive beställare.

Innan ansökan skickas till beställaren ska den sökande göra en produktvalsanalys för att visa hur produktvalsprincipen har tillämpats. Produktvalsanalysen ska dokumenteras.

För produkter som tilldelas särskilda villkor i granskningsutlåtandet ska villkoren vara uppfyllda före användning.

Skärpta krav i känsliga områden:

Hydraulvätskor/oljor som används ska uppfylla samtliga egenskapskrav enligt Svensk Standard SS 155434.

Inom områden som kräver särskilda försiktighetsåtgärder på grund av risk för förorening av känsliga naturmiljöer, som grundvattentäkt eller känslig våtmark gäller skärpta krav. Om så är fallet anges detta i förfrågningsunderlaget. För entreprenader inom Göteborgs, Stockholms och Malmö kommun gäller denna kravnivå oavsett beställare.

För entreprenader där Trafikverket är beställare gäller dessutom:

- Samtliga krav i TDOK 2010:310 och TDOK 2010:311 ska uppfyllas vid granskning och användning av kemiska produkter. Kraven och Trafikverkets kemikaliehanteringssystem där ansökan och granskning sker återfinns på www.trafikverket.se
- Använda kemiska produkter, förbrukade mängder och beställarens granskningsutlåtande ska redovisas i en förteckning. För drivmedel ska redovisningen vara uppdelad på respektive drivmedelsslag.

Avvikelse från kravet anses föreligga om:

Entreprenören använder märkningspliktiga kemiska produkter som omfattas av granskningskrav utan att föregående ansökan om granskning gjorts. Kemiska produkter används på ett sätt som innebär att tilldelade villkor inte följs. Entreprenören saknar dokumenterad produktvalsanalys för produkter som det ansökts om granskning av.

De kemiska produkter entreprenören använder tilldelats särskilda villkor i granskningsutlåtandet och dessa inte uppfyllts innan användning.